

SUOMEN HISTORIAN KÄÄNNEKOHTIA

HI 3

Uusi suunta sodan
jälkeen

Eduskuntavaalit 1945–1954

Eduskuntavaalit 1945–54

	SDP	SKDL	Kok.	MI	Rkp	Kans.p.
1945	50	49	28	49	14	9
1948	54	38	33	56	14	5
1951	53	43	28	51	15	10
1954	54	43	24	53	13	13

1945: ASKEL VASEMMALLE

- Kommunistinen toiminta sallittiin
- Äärioikeiston toiminta kiellettiin
- Poliitikassa hyppäys vasemmalle
- Sdp voitti vaalit 1945, kommunistit 2. suurimmaksi puolueeksi
- Kommunistit hallitukseen →
- Kommunistit valtasivat Valtiollisen Poliisin ja Yleisradion

VALVONTAKOMISSION AIKA

- Liittoutuneiden (NL) valvontakomissio Suomeen
- Valpo paljasti asekatkentaoperaation = selvä rauhanehtojen rikkomus
- Kesällä 1945 takautuva sotasyylisyyyslaki

VAARAN VUODET ?

- Aikoiko Neuvostoliitto tehdä Suomesta sosialistisen valtion?
- Aikoiko Suomen Kommunistinen puolue kaapata vallan?

= Vaaran vuodet

ULKOPOLITIIKKA

- Paasikiven linja:
luottamukselliset välit NL:on
 - 1947: Marshall-apu torjuttiin
 - 1948: YYA-sopimus
 - YYA oli hyökkäämättömyyssopimus
- NL:n puolelta myönnytyksiä:
 - Porkkalan palautus etuajassa
 - Suostumus pohjoismaiseen suuntaukseen

YYA, pykälä 1

- Siinä tapauksessa, että Suomi tai Neuvostoliitto Suomen alueen kautta joutuvat aseellisen hyökkäyksen kohteeksi Saksan tai muun sen kanssa liitossa olevan valtion taholta, Suomi uskollisena velvollisuuksilleen itsenäisenä valtiona tulee taistelemaan hyökkäyksen torjumiseksi.
- Suomi kohdistaa tällöin kaikki käytettävissään olevat voimat puolustamaan alueensa koskemattomuutta maalla, merellä ja ilmassa ja tekee sen Suomen rajojen sisäpuolella tämän sopimuksen määrittelemien velvoitustensa mukaisesti tarpeen vaatiessa Neuvostoliiton avustamana tai yhdessä sen kanssa.
- Yllä mainituissa tapauksissa Neuvostoliitto antaa Suomelle tarpeen vaatimaa apua, jonka antamisesta Sopimuspuolet sopivat keskenään.

YYA, pykälä 2

- Korkeat Sopimuspuolet tulevat neuvottelemaan keskenään siinä tapauksessa, että 1 artiklassa tarkoitetun sotilaallisen hyökkäyksen uhka on todettu.

SOTAKORVAUKSET

- Suomelle maksettavaksi \$ 300 milj. sotakorvaukset (4 mrd €)
- Luovutukset olivat pääasiassa metalliteollisuuden tuotteita
→ paljon uutta teollisuutta
- Maatalousmaasta teollisuusvaltioksi
- Vientivetoinen kansantalous (puu ja metalli)
- Valtio tuki vientiä devalvaatioilla ja lainsäädännöllä

1955: SUOMI SALONKIKELPOISEKSI

- Hyväksyttiin YYA-sopimukselle 20 vuoden jatkoajan, Suomi sai takaisin Porkkalan 1956
- Suomi liittyi sekä Pohjoismaiden neuvostoon että Yhdistyneisiin kansakuntiin (YK)